

LABOD izhaja štirinajst-dnevno v nakladi 2650 izvodov — Ureja ga uredniški odbor — Odgovorna urednica: Lidija Jež, tehnično ureja: novinarski servis — Grafična priprava in tisk Dolenjski Informativni center Novo mesto.

labod

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LABOD TOVARNE OBLAČIL NOVO MESTO

LETO 13

NOVO MESTO, 16. MAREC 1987

ŠTEVILKA 4

Na sarajevskem sejmu mode je za ekskluzivne bluze dobila priznanje kreatorka Irena Bradač in seveda naša delovna organizacija

politika nagraje- vanja mora biti odvisna izključno od rezul- tatov našega dela

za leto 1986 in ti so predvsem zaradi visokih stroškov slabši od pričakovanih. Tako je pod vprašajem investicija v Idriji in v Trebnjem, medtem ko bo ptujski tozda Delta načrtovano lahko izpeljal.

Ob planu je bila dana tudi pobuda za doslednejšo opredelitev bonifikacij. Te naj bodo le dogovorjeni okvir in priloga za delo v pripravi dela, sicer pa moramo težiti k realno ovrednotenemu času za posamezno operacijo in k družbeno sprejemljivim normativom. Sprejemljiv doseg normativa pa je med 95 in 114%. Na delavskem svetu je bil sprejet predlog, da je bonificiran delovni nalog, ki ne presega 800 kosov v programu sraje in bluz ter 300 kosov v programu vrhnjih oblačil.

Posebno vlogo ima pri tem brigada Adidas v Libni, ki ima specializirano proizvodnjo izključno za tega partnerja. Že do sedaj je imela zelo malo bonifikacij, poslej pa naj velja bonifikacija v njihovem primeru za delovni nalog do 100 kosov.

Plan bo sestavljen za tri mesece, temu pa sledijo še mesečni plani, ki imajo najprej nalogo spremljati stroške. Zaradi prevelikih razlik v osebnih dohodkih bo posebna komisija do konca tega meseca pregledala sistem premij oziroma stimulacij, saj niso redki primeri, ko so te nad dogovorjenimi 40 odstotki. Za realno spremljanje naj veljajo rezultati, doseženi v šivalnicah, obenem naj bodo tudi izhodišče za premije. To seveda ne velja

za krojilnice in likalnice, ki so imele v večini primerov obično višje rezultate kot šivalnice. Ob tem velja poudariti tekoče izračunavanje mase sredstev za osebne dohodke posameznega tozda, kar z drugimi besedami pomeni, da bo vsak tozda lahko izplačal le toliko, kot bo ustvaril. Vsi ukrepi vodijo k večjemu redu in disciplini ter k stalnemu prizadevanju za dvig kakovosti in produktivnosti našega dela. Znotraj tega pa je še vrsta nalog. Tudi spremljanja delavk, ki ne dosega življenjskih rezultatov, pa strojna opremljenost, ki je v našem primeru na izredno visoki (številčni) stopnji, saj je znan podatek, da imamo na 100 delavcev kar 240 strojev in delovnih naprav. To bo treba selekcionirati in poslej nabavljati novo predvsem za zamenjavo starega ali za dvig produktivnosti in kvalitete dela ter ne nazadnje tudi za humanizacijo dela.

Ob pregledu doseženih rezultatov v preteklem letu bi iz razprave tokrat povzeli le ključne točke, med temi sta najpomembnejši premajhna izkoriščenost strojne opreme in večnamembnosti novjših strojev.

Več delavcev je bilo lani na nenormiranih delih in nalogah (Nadaljevanje na 2. strani)

V današnji številki

- Predstavljamo vam letošnje jubilate in letošnje nagrajence
- Kako zmanjšati porabo surovin — o tem govori mag. Urek v sestavku Optimalizacija razreda bal
- Kako je Tip-top pridobil dve solidarni stanovanji
- Ob novi številki glasila bi morali poskrbeti za primeren način distribucije tega in za kratko opozorilo na vsebino, ki jo prinaša glasilo.

Delavski svet delovne organizacije, ki se je sestal na seji konec februarja, je imel zahteven dnevni red. Ob planu delovne organizacije se je razvila razprava o načrtovanih investicijah, ki jih zaradi premajhnih poslovnih skladov ne bo moč izpeljati v celoti. Poslovni skladi so vezani na rezultate zaključnega računa

(Nadaljevanje s 1. strani)

kot leto poprej. Tudi delitev dela pri posameznih ključnih delih in nalogah v proizvodnji še ni izpeljana. Tako ni pravih razlik med opisi brigadirja 1 in 2.

Tudi kvaliteta našega dela še ne ustreza standardu naših izdelkov, ki so namenjeni najzahtevnejšim kupcem. Veliko je bilo besed o izvozu. Glavni direktor je poudaril, da nam je uspelo zagotoviti si solidno osnovo za osebne dohodke, ki pa smo jih, kot smo se dogovorili, delili sproti med letom in da so bili januarški osebni dohodki kar za 50 odstotkov višji od povprečnega osebnega dohodka v letu 1985.

Zato kljub slabšemu rezultatu, kot smo ga pričakovali (vzrok so visoki stroški), ne smemo biti nezadovoljni. Za naprej pa velja še doslednejša politika nagrajevanja, ki mora biti odvisna izključno od rezultatov našega dela.

dobitniki letošnjih internih priznanj

TOZD LOČNA

Tončka Kralj
Marija Redek
Jožica Ljubi

TOZD LIBNA

Marija Bernard
Mihaela Jordan
Alojzija Koretič

TOZD DELTA

Marija Janžel
Milena Ladič
Ivanka Hlušička
Marija Jurgec
Danica Kelc
Terezija Košti
Zofija Špurej
Katica Kurnik
Lizika Lukežič

TOZD TIP-TOP

Agnes Jug
Jožica Kastelic
Jožefa Šmid
Jožica Trček
Ivan Ulčnik

TOZD TEMENICA

Terezija Hrib
Joži Požes
Majda Šmerke
Marija Štamčar
Anica Lindič
Marija Režen

TOZD COMMERCE

Milan Šter
Jelka Novak

DSSS

Milena Žagar
Jože Muhič

TOZD ZALA

Tončka Čuk
Milena Svetlik

optimalizacija razreza bal

Zmanjševanje porabe surovin je stalna naloga, ki je vedno prisotna v procesu proizvodnje. Konfekcijska proizvodnja temu problemu posveča vedno več pozornosti, saj manjši porabki surovin na enoto proizvoda direktno vplivajo na ekonomiko poslovanja.

Problem optimalizacije razreza bal je tako opredeljen, da lahko merimo učinke od de-

lovnega naloga do delovnega naloga. Učinki so direktni, ki so merljivi in indirektni, ki jih je težje meriti, vendar vplivajo na ekonomiko proizvodnega procesa.

Proces dela optimalizacije razreza bal je računalniško zasnovan, enostaven, saj je prilagojen delavcem v krojilnici in njihovemu dosedanjemu procesu dela. Izvaja se lahko na osebнем računalniku ali pa na poslovnem računalniku. Rezultat optimalizacije razreza bal so dispozicija za krojenje in potrebni izpisi za analizo delovnega naloga.

Celoten potek dela je sledeč:

1. Vnosni podatki, ki jih moramo podati (vnesti), imajo vse elemente, ki jih zahteva dispozicija (nalog) za krojenje:
 - zaporedna številka (ali številka) delovnega naloga,
 - naziv modela — artikla ali šifra delovnega naloga,
 - šifra (naziv) krojne slike,
 - dolžina krojne slike (v cm),
 - vklopljene velikostne številke v krojni sliki,
 - število listov in
 - šifra barve (dessena) ter
 - specifikacija bal, in sicer:
 - bala (zaporedna številka),
 - dolžina bale (v cm) in
 - barva (dessen) bale.

2. Na osnovi teh podatkov za vsak delovni nalog dobimo sledeče rezultate:

- izpis dispozicije (redosled polaganja bal po narisih

in število listov iz bale na naris) — urejen po narisih,

- izpis dispozicije — urejen po balah (pride v poštev, če balo položimo večkrat kot na en naris),

- izpis ostankov ali neporabljenih bal,

- realizacija plan — stanje (izvršitev) po narisih in razlikah,

- izpis realizacije po velikostnih številkah in barvah (dessenih) — prav tako plan — stanje — razlike v komadih in na koncu »stanje skupaj«,

- izpis artiklov v skupni metraži (cm) in odstotek (%) izkoristka,

- izpis planiranega ostanka (za dokrojevanje),

- fiksni ostanek (v cm),
- variabilni ostanek (v %).

3. Rezultati, ki so računalniško izračunani in izpisani, nam služijo za večnamensko uporabo:

- kot dispozicija oz. plan razreza bal v krojilnici,

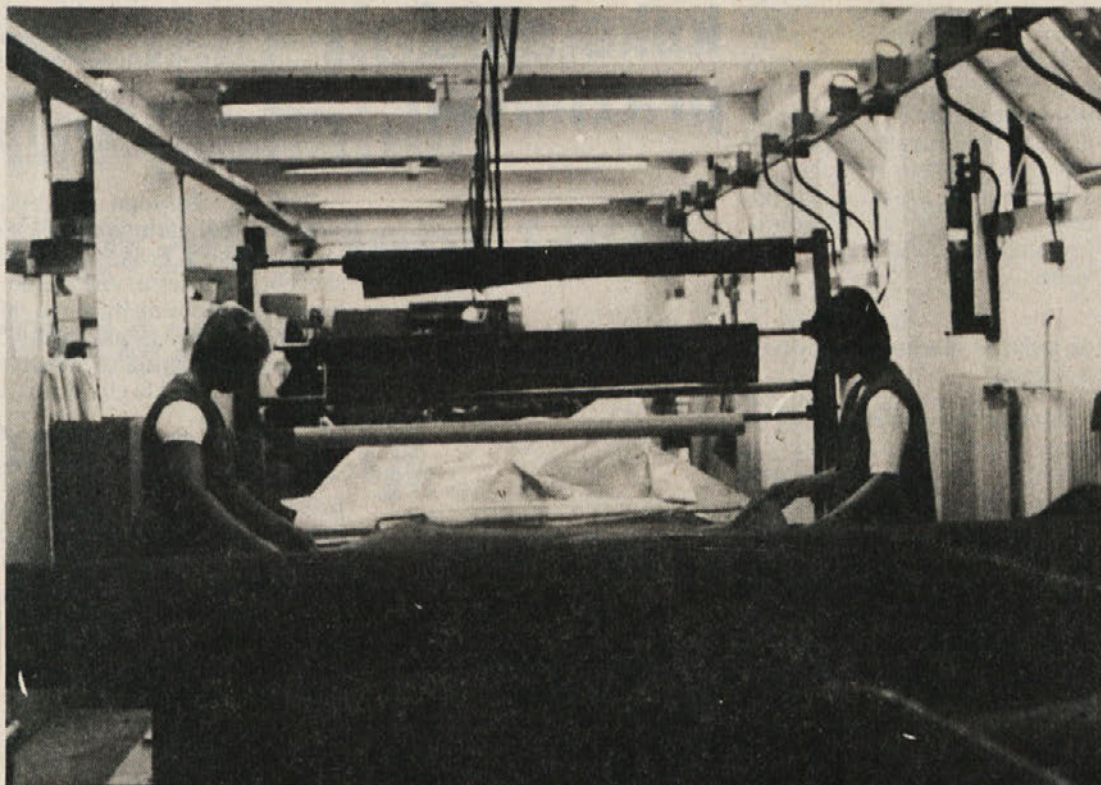
- kot presoja oz. kontrola pravilnosti izdaje blaga na zahtevano količino komadov izdelanih artiklov po delovnem nalogu, in sicer:

- po količini komadov po velikostnih številkah glede na plan delovnega naloga,

- po količini komadov po barvah (dessenov) artikla glede na plan delovnega naloga.

Ta presoja je izvedena glede na potrebno, to je dolžine krojnih slik (narisov) in število listov po posamezni krojni sliki. Če gre za odmike od zahte-

vanih kosov po DN, je možno pred izdelavo DN, da se povečajo količine blaga za DN, v kolikor je to možno, drugače se o odmikih obvestijo planerji prodaje.

4. Med samim procesom razreza bal v krojilnicah se srečujemo še z dvema problemoma, ki sta bila in sta še uganka, to je:

- slaba kvaliteta blaga in
- manko metraže blaga v balah glede na deklarirano dolžino bal.

Ti problemi se danes rešujejo na razne načine, in sicer: slaba kvaliteta blaga se rešuje tako, da se izreže iz bale ali prekriva, s tem, da se ne evidentirajo zato izpadi iz bale in manjše količine izdelanih (krojnih) artiklov že na fazi krojenja. Pri novem sistemu je možna evidenca po balah, saj so zato že vnaprej izpisani podatki, ki se nad samim procesom polaganja bal na krojne slike takoj evidentirajo. Skupaj zmanjšana količina artiklov od planirane količine zaradi slabe kvalitete se pri dobavitelju vloži kot zahtevek za izmenjavo. Tako imamo dva osnovna podatka za nabavno službo, in sicer — evidenco napak, ki se od blaga do blaga razlikuje po dobaviteljih in statistično populacijo dobaviteljev po kriteriju kvalitete.

Manko metraže po balah se prav tako rešuje, (evidentira) kot slaba kvaliteta blaga. Na ta način poteka evidenca po dobaviteljih, ki se sanira z bremepisi. Obenem pa imamo podatke o dobaviteljih, ki nam pošiljajo manko metraže. Ti podatki nam služijo za poslov-

ne odločitve v nabavni službi.

Evidenca o slabi kvaliteti in manjko metraže nam v procesu nabave omogočajo možnost za konkretne razgovore z dobavitelji pri nabavi bodočega blaga in možnosti selekcije dobaviteljev.

5. Evidenca o kvaliteti in manko blaga nam dajeta mož-

nost (v daljšem časovnem opazovanju), da kontrola kvalitete na vhodu posveti več časa tistim dobaviteljem blaga, ki so po naši evidenci znani kot dobavitelji slabo kakovostnega blaga ali dobavitelji, ki večkrat ali vedno imajo manko metraže glede na deklarirano. S tem omogočamo od-

pravo omenjenih problemov že na vhodu blaga, to je ob prevzemu in obenem dajemo večjo raven kontroli kvalitete kot funkciji v poslovnem sistemu.

6. Pri vsakem delovnem nalogu da priprava dela podatek, izražen v (%) za kalo oz. neizkoriščen ostanek pri razrezu bal, in sicer skupaj za:

- a) ostanek zaradi razporeditve blaga po krojnih slikah,
- b) ostanek na slabo kvaliteto in
- c) manko metraže.

Glede na mnenje priprave dela je ta podatek bolj ali manj dan na osnovi intuicije (prakse), ki pa je lahko večji, enak ali manjši glede na dejansko stanje, ker pa želimo vsak proces dela kvalitetneje obvladovati, nam omogoča računalniški sistem razreza bal z evidenco po nadaljnjem procesu krojenja pridobiti natančne podatke, in sicer:

- a) — izračunani (z računalnikom) procent ostanka glede na razporeditev po balah (iz poizkusov boljši od krojilnice),
- b) — za slabo kvaliteto statistični podatek glede na vrsto blaga in dobavitelja ter
- c) — za manko prav tako statistični podatek.

S takim načinom dela omogočamo v procesu dela pripraviti dela kvalitetnejšo obdelavo delovnega naloga ter večjo strokovnost.

7. Način izvajanja v praksi je odvisen od možnosti uporabe računalnika. Če obstaja poslovni računalnik v delovni organizaciji, se je potrebno prilagoditi njegovemu načinu dela. Če pa delovna organizacija nima računalnika, je potrebno kupiti vsaj PC (osebni računalnik npr.: komodore) in njegovi instalaciji prilagoditi delo. Čas dela na računalniku je veliko hitrejši kot pa dispozicije za krojenje, ki se izvaja ročno.

Prihranki (učinki), ki jih ima delovna organizacija z optimalizacijo razreza bal, so različni. Minimalni prihranek ob samem zagonu je 1—2%, v poznejšem času pa omogočajo sistem tudi do 6% prihranka. Če delovna organizacija porabi letno 2 milijardi din za surovine (blago), je letni prihranek $(1,5 \times 2 = 30)$ 30 milijonov ali 2,5 milijona na mesec. Tako se nam investicija v sistem optimalizacije razreza bal (če že obstaja računalnik) povrne vsaj v dveh mesecih obratovanja, drugače je potrebno vkalkulirati tudi osebni računalnik.

Novo mesto, 17. 2. 1987

Razvojna služba
mag. DARKO UREK dipl.
oec.

kako razdeliti glasilo

rih okolij. Brigadirji razdele novo številko glasila med svoje delavke, v menzi ali na primerenem javnem prostoru pa lahko visi še obvestilo o novi številki glasila. Tudi razglasne postaje lahko to objavo vključijo v svoj program. Skratka, bolj bo treba poskrbeti za reklamo, popularizacijo vsake nove številke.

In sedaj še mnenja posameznih delegacij

Mnenje delegacije tozda Tip-top, ki pa ga na sami seji na žalost ni podala (ga je naknadno sporočila) je, da podpirajo zamisel o več avtorskih prispevkih, še posebej pa pozdravljajo zamisel o okroglih mizah.

Libna meni, da glasilo ustreza in da pomeni dragoceno vez tudi s štipendisti.

Tudi iz Temenice in Commerce je prišla ugodna ocena. Delta je bila glede glasila brez pripomb, gotovo pa bi si kot največji tozd želeli več sodelovanja na področju razvijanja razglasne postaje.

Ostale delegacije se niso posebej izrekle o vsebini, namenu in ustreznosti glasila.

Že objavljeni analizi stroškov v prejšnji številki glasila dodajmo nekaj podatkov, pripravljenih za omenjeno sejo delavskega sveta. Med 230 naslovi je bilo kar 24 odstotkov vsebin namenjenih našemu gospodarstvu, 19 odstotkov samoupravi, 17 odstotkov so zajele predstavitev naših delavcev in dela, 6 odstotkov vsebin je bilo posvečenih izobraževanju, 5 odstotkov kulturi, 3 odstotke športu pri nas v Labodu, SLO tudi 3 odstotke, modi 2 odstotka, dogajanjem v panogi 2 odstotka, 5 odstotkov so zajemale rubrike, 6 odstotkov pa je bilo »izven« — torej so to splošne izobraževalne in zanimive teme.

Lani so bili 51-krat sestavki podpisani. Med dopisniki se je največkrat oglasila MARICA PRAZNIK iz tozda Commerce, SLAVICA PUTRIH iz Ločne 4-krat ter FRANCI JURŠIČ iz DSSS tudi 4-krat, štirje dopisniki so se oglasili po dvakrat, vsi ostali (razen upokojencev) pa po enkrat. Torej težko govorimo o kakšni razvejeni in pestri dopisniški mreži, kljub temu pa velja Praznikovi, Putrihovi in Juršiču zahvala in priznanje z željo, da bi vsaj tako pogosto ali pa še bolj dopisovali v naše glasilo.

kako smo praznovali

ni priznanji ter obeležili naš praznik na zelo prijeten način. Mladina Zale je pripravila bogat spored, v katerega so vključili recital in Cankarjevo razmišljanje o grehu.

Tudi v Tip-topu je bilo slovesno. Mladina je pripravila program z recitacijami in skečem, za prijetno vzdušje delavcev in upokojencev pa je bilo tudi sicer poskrbljeno. Podelitev jubilejnih in internih priznanj je potekla slovesno in lepo.

Delta združi ob 8. marcu podelitev jubilejnih in internih priznanj s priznanji za najboljše družbenopolitične in najboljše delavce ter s podelitvijo značk krvodajalcev. Za program je poskrbela mladina, ki je pripravila recitacije ter nekaj plesov njihove folklorne skupine. Torej gre v Delti za najcelovitejšo obeležitev našega praznika.

Letošnje praznovanje 8. marca in praznika delovne organizacije je v večini tozdv potekalo v petek, Delta, Temenica in Libna pa so praznovali v soboto, 7. marca.

V Temenici so ob tej priložnosti odprli jedilnico in menzo. Delavke Temenice so imele pogostitev v šivalnici med stroji, jedilnica pa je bila rezervirana za goste. Pevski zbor z Mirne je pripravil zelo prijeten, lep in kvaliteten program. Spevoigra na temo ljubezni z domačimi napevi je praznovanje v Temenici lepo popestrila in obogatila.

Libna je praznovala doma, kulturni program pa je pripravila mladinska organizacija s kulturnim klubom iz Podbočja. Program je zajel ritmiko in izrazne ples pa recital, kar vse je oblikovalo zelo lepo in kvalitetno prireditev za naš praznik.

Zala letos ni imela jubilarantov, so pa podelili dve inter-

V novomeškem delu Laboda smo združili moči Ločna, Commerce in DSSS in pripravili skupno praznovanje v Domu JLA. Poleg podelitev jubilejnih in internih priznanj smo imeli program. Nastopil je ženski pevski zbor Petrol iz Ljubljane. Lepa je bila tudi modna revija naših izdelkov. Letos smo se dogovorili za delovno obeležitev. Zato smo se enotno odločili za modno revijo, na kateri smo videli izdelke vseh Labodovih tozdov, seznanili pa smo se tudi z modnimi tendencami za naprej, skratka, s svojim delom.

Škoda je, da tokrat kar nekaj jubilarantov ni prišlo na podelitev priznanj. Končno gre tudi za neke vrste moralno obveznost, za primeren odnos do obeležitve, do osebnega in našega skupnega jubileja.

BOLJ BO TREBA POSKRBE TI ZA DISTRIBUCIJO ČASOPISA

Delavski svet delovne organizacije je kot izdajatelj našega glasila, tako kot vsako leto ob tem času, tudi tokrat spregovoril o vsebini in o stroških glasila. Stroški so se v lanskem letu bistveno povečali, saj je stal izvod prve lanske številke 55 din (ta je bila na osmih straneh) in zadnje, ki je bila sicer na 12 straneh, kar 200 din. Zato naj bi delavski svet ponovno ob tej priložnosti dorekel oziroma priporočil pred začetkom del na novih aktih tudi vsebinsko zasnov. Večina je menila, naj ta ostane v dosedanjih okvirih, so pa še vedno posamezniki (to niso bila stališča delegacij!), da ga bi bilo dobro popestriti s križankami, zabavnim čtivom in morda rubrikami s čestitkami za rojstne dneve...

Sicer pa je bilo v razpravi navrženih precej koristnih pobud in pripomb. Pod vsak podpis naj bi pribeležili še tozd oziroma DSSS, da bi tako vsi vedeli, iz katerega tozda je dopisnik. Prevladalo je tudi mnenje, da ne gre jemati dragocenega in dragega prostora s statističnimi rubrikami, kot je Prišli-odšli, ampak naj bi ustrezna služba občasno izdelala analizo prihodov in odhodov po stopnji izobrazbe in še čem.

Med sklepi DS pa še posebej poudarjamo sklep o distribuiranju glasila. Tudi tokrat se velja poslužiti načina, ki je uveljavljen v Delti in ki ne dopušča, da časopisi leže po kotih, kot je bilo slišati iz nekatere

seznam dobitnikov jubilejnih nagrad v letu 1987 po tozdih v delovni organizaciji labod novo mesto

I. TOZD DELTA Ptuj

10 let

1. Milena Topolovec
2. Marjana Lajh
3. Kristina Škrlec
4. Milena Zidarič
5. Marija Zadravec
6. Terezija Koren
7. Štefka Koželj
8. Marija Emeršič
9. Marija Rižnar
10. Ivica Štrafela
11. Đurdža Knezoci
12. Silva Vindiš

20 let

1. Erika Simonič
2. Marija Repec
3. Alojzija Bratušek
4. Erna Furek
5. Marija Kukovec
6. Elizabeta Ritlop
7. Vera Emeršič
8. Marija Bezjak
9. Pavla Ciglar

30 let

1. Marija Šebeder
2. Anica Hödl
3. Stanislava Fogec
4. Marija Viher
5. Katarina Muzek
6. Kristina Širec
7. Terezija Košti
8. Elizabeta Kunstek
9. Danica Muhič
10. Cita Zajko
11. Anica Erlih

II. TOZD LIBNA Krško

10 let

1. Anica Kunej
2. Dragica Štojs
3. Marija Štampfelj
4. Anica Turšič
5. Anica Žarn
6. Frančiška Živoder
7. Anica Božič

20 let

1. Magdalena Fuks
2. Lidija Hočevan
3. Alojz Koretič
4. Anica Mlakar
5. Slavka Pirnar
6. Marija Novak
7. Jožica Pinterič
8. Emilija Simič
9. Alojzija Sintič
10. Marija Zagorc
11. Terezija Držanič

30 let

/

III. TOZD LOČNA Novo mesto

10 let

1. Cirila Dragišič
2. Tončka Kralj
3. Antonija Kocjan
4. Jožica Kranjčič
5. Milena Kalin
6. Slavka Medle
7. Fanika Lindič
8. Jožica Plantan
9. Slavka Primc
10. Marija Ržen
11. Rozi Štimpfelj
12. Sonja Vidrih

20 let

1. Rozi Bojanc
2. Marija Gregorčič
3. Ana Jarc
4. Marija Jenič
5. Zlata Tratnik
6. Marija Zupančič

30 let

/

IV. TOZD COMMERCE Novo mesto

10 let

1. Hamdija Abdomerović
2. Albina Cvitko
3. Marjan Dular
4. Frančiška Hrovat
5. Martin Juršič
6. Milan Šter
7. Marjan Vodopivec
8. Ivan Zoran

20 let

1. Peter Horvat
2. Marica Praznik
3. Veronika Zupančič
4. Dunja Obrč

30 let

1. Martina Žlogar

V. TOZD TEMENICA Trebnje

10 let

1. Terezija Hrib
2. Mira Suštar
3. Vida Borštnar

20 let

/

30 let

/

VI. TOZD TIP-TOP Ljubljana

10 let

1. Marjana Jelerčič
2. Franc Korošec
3. Katica Matko
4. Pavla Prašnikar

20 let

1. Anton Bernik

30 let

1. Franc Kobe
2. Vera Majetič
3. Ivan Murko
4. Jernej Žužek

VII. TOZD ZALA Idrija

10 let

/

20 let

/

30 let

/

VIII. DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

10 let

1. Jože Bračika
2. Franci Miklič

20 let

1. Jožica Pavlin

30 let

/

IX. TOZD COMMERCE enota Ljubljana

10 let

1. Magda Moravčević

20 let

/

30 let

1. Zinka Kušar
2. Marica Juvan
3. Irena Sraka

KADROVSKO-SOCIALNA SLUŽBA

jelka gliha — temenica

JELKA GLIHA je v Temenico prišla, ko ji je bilo 17 let, zdaj pa je 10 let v Labodu.

Živela je z mamo in bratom na kmetiji in kos kruha je bil bolj tenak. Ker je bila vajena trdega dela, ji v tovarni ni bilo težko, čeprav je prva leta morala opravljati različne naloge, od krojilnice, prek šivalnice do skladišča.

Tudi osebni dohodek je bil sprva bolj majhen, izboljšal se je šele, odkar ima stalno delo — šivilja I — v brigadi kril. Po delu jo tudi doma čaka veliko dela, saj na kmetiji, kjer si je ustvarila družino, redijo kar 14 govedi.

Svoje delo ima rada, ni pa zadovoljna z delovnimi razmerami. Poleti je v tovarni nezno-sna vročina, pa tudi prostorska stiska je velika. Ugotavlja tudi, da osebni dohodki delavke v Labodu zelo zaostajajo za rastjo življenjskih stroškov in življenjski standard pada. Delati je treba čedalje več, pravih rezultatov pa ni.

Vsem jubilentom Laboda, zlasti tistim, ki so v tej delovni organizaciji 20 ali 30 let, čestitke ob jubileju, tudi v imenu sodelavk iz Temenice.

MARIJA ZUPANČIČ-MICI

marija zupančič — mici — ločna

Dvajset let je v Ločni, vsega skupaj pa ima 28 let delovne dobe. Doma je iz Mirne peči pri Novem mestu. Prvo službo je imela v Ljubljani — na železnici in nato še v tovarni čokolade in bonbonov. Vedno je bila čistilka. Sedaj skrbi za čistočo v krojilnici in lepilnici tozda Ločna. »Pred leti sem delala z veseljem in z lahkoto. Sedaj mi delovna moč močno peša, čeprav še vedno rada delam, pa tudi rada jem. Appetit mi ne jenja, moči in zdravje pa...« se pošali v svojem slogu. Poleg dela z metlo in skrbi za čistočo se v širše življenje tozda ne vključuje, ker je čistilk vedno premalo, dela pa preveč. Le enkrat je bila v disciplinski komisiji, pa ji tista naloga ni bila nič kaj všeč. »Mene poznajo po takojšnji odkriti besedi, ne morem pa čakati, tehtati, ovinkariti...« Pa vendar se s sodelavkami lepo razume in upa, da bo tako tudi vnaprej — do »penzije«.

»Ob mojem jubileju«, pripoveduje Mici, »so mi sodelavke iz predmontaže in montaže kupile lepo darilo, kar me je nadvse presenetilo in razveselilo. Za pozornost se jim najtopleje zahvaljujem,« je na koncu najinega pogovora poudarila naša Mici.

tereziya držanič — libna

Med vsemi dvajsetletnicami v Libni je bilo težko izbrati sogovornico. Sicer pa se bomo z našimi jubilantkami pogovarjali še skozi vse letošnje leto.

Za današnjo predstavitev so v Libni izbrali Tereziyo Držanič. Ves čas je za strojem, ob tem pa se živo zanima za življenje tozda in delovne organizacije. Sodelovala je v de-

lavskem svetu, je aktivna v civilni zaščiti in bila je članica kadrovske komisije. Ali je lahko vplivala na kadrovske politike tozda? »Mislim, da smo izrekle marsikatero pripombo in pomislek pri uravnavanju te in da naša funkcija ni bila samo na papirju,« pribije.

Tereziji ali Zinki, kot ji pravijo sodelavke in prijateljice, so dekleta iz brigade kupile spominsko darilo in ji tako še enkrat pokazale, kako rade jo imajo.

Mi ji želimo dobro počutje in uspešno delo tudi naprej.

irena sraka — commerce

Irena Sraka praznuje letos trideset let dela v svojem kolektivu. Začela je pri Tip-topu, po spojitvi pa dela v modelarni Commerca ljub-

Poleg rednega dela za kolekcije ima Irena, kot vsi modelarji, še veliko drugih izdelkov, ki jih — v njenem primeru — s ponosom in veseljem nosi marsikatera ženska. Tudi duo Mulain Rouge, ki nas je zastopal na izboru pesmi za Evrovizijo je bil oblečen v oblekah naše kreatorke in s pomočjo Irenine modelarske žilice.

ljanske enote. Vedno znova se predstavlja in potrjuje s svojimi modeli.

Irena je med drugim vpeljala nov program ženskih kompletov, če omenimo le delček njenega dela in prizadevanj. Kajti redne delovne obveznosti spremljajo še dodatna dela po naročilu, pri čemer se za unikatnimi izdelki predstavlja Labod, čeprav je v njem predvsem delo posamezne kreatorke in posamezne modelarke ali modelarja, v velikih primerih prav Irene. Povedati velja, da je pred leti, ko smo imeli moški vrhni program, v modelarni delo ločeno, sedaj pa si vsi štirje modelarji delijo ista dela.

Irena noče posebnih besed o sebi. Vseeno pa je treba dobro delo izdvojiti, ga pokazati in ga vsaj moralno ovrednotiti. Zato menimo, da je današnja predstavitev Irene Srake le skromen izraz hvaležnosti in priznanja, pač nečesa, kar si tako redko izrečemo in priznamo.

labod

marija bezjak — 20 let v delti

Vseh dvajset let dela v Delti je Marija Bezjak na delih in nalogah brigadirke 3. Se je to delo v teh dveh desetletjih kaj spremenilo? »Ne, samo delo ne, je pa razlika v tem, da sem morala pred leti streči večjemu številu šivilj, sedaj pa je teh manj.«

Dvajset let v Delti — Marija Bezjak

Od vašega dela je torej odvisnih kar precej dela željnih rok...

»Tega se stalno zavedam, zato delam kar se da hitro in vestno. Delo je sedaj tudi veliko bolj pripravljeno, kot je bilo nekoč. Dobim ga iz predmontaže in nato v moji brigadi montaže to delim šiviljam.«

Kakšni so odnosi v brigadi — glede na to, da je toliko delavk odvisno od vas, vaše iznajdljivosti in pridnosti?

»Nikoli ni bilo težav. Razumemo se, rade delamo in vesele smo, če je veliko dela.«

cita zajko

Z enaintridesetimi leti in pol službe, od tega kar s tridesetimi leti dela v Delti, odhaja tovarišica CITA ZAJKO v po-

Najlepše je delati z mladimi pravi Cita Zajko, ki se je po tridesetih letih dela v Delti upokojila.

koj. Kako to, da se je tako — na videz — zdrava, vesela, polna energije odločila za upokojitev. »Pravzaprav nisem tako zelo zdrava, kot je videti,« odvrne. »Bolijo me noge, saj imam s krčnimi žilami že dolgo težave. Mislim, da je več kot trideset let dela, in to ne lahkega, kar dovolj. Stara sem bila petdeset let, svoje sem oddelala...«

Kaj boste počeli v pokoju, saj ima človek občutek, da ne morete mirovati, da morate biti aktivni.

»Ne bo mi dolgčas. Delala bom v krajevni skupnosti, pa tudi na šolskem centru, kjer že sedaj vodim šiviljski tečaj. Tudi doma bo treba marsikaj postoriti. Dolgčas mi sploh ne more biti.«

Od svoje skupne delovne dobe imate samo leto in pol dela zunaj Delte. Kje ste bili najprej zaposleni in kakšna je bila vaša nadaljnja pot od šivilje do inštruktorice?

»Izučila sem se za krojačico, hotela pa sem biti šivilja. V moji prvi službi sem seveda šivala in bila pri tem zelo hitra. Očitni so mi, da dvigujem norme, zato sem se zaposlila v Delti, kjer sem po mili volji lahko hitela in hitela s šivanjem. Sedem let sem bila za šivalnim strojem, nato pa so me predlagali za modelarsko šolo. Šolala sem se redno, še pred tem pa sem morala ob delu končati našo osemletko. Imela sem namreč dva razreda nemške šole, kar ni veljalo za nadaljnji vpis v naše šole. Potem sem delala marsikaj, bila sem vse od vodje izmene do kontrolorke in inštruktorice, kar sem zdaj.«

Pravite, da vam je od vseh del prav to najljubše, da boste tudi vnaprej delali z mladino.

»Mladi so neposredni, nepokvarjeni, veseli, neobremenjeni, zato je z njimi nadvse

lepo delati. Jezi pa me, da v našem kolektivu mladina ni dovolj aktivna. Ko sem bila jaz mladinka, smo pripravljali igre, tekmovanja, izlete, akcije, sedaj pa nič.«

Pravite, da ste tudi s svojo hčerko predvsem prijateljici in da pravzaprav nikoli niste imeli težav pri delu z ljudmi. Nabrž pa le ni bilo vedno vse lepo tekoče in enostavno.

»Bili so seveda zapleti, vendar se je vedno vse dobro končalo. Če je dober konec, je dobro vse.«

Kaj želite kolektivu ob svojem odhodu?

»Vse najlepše, veliko dela, dobre rezultate... Za sodelavce pa morda še več posluha za posameznika, več pozornosti pri humanizaciji dela, kjer bi morda tudi glasba na delu dodala svoje k počutju in s tem k odnosu... Sicer pa — z eno besedo vse najlepše.«

Vas skrbi pokojnina?

»Ne. Na pokoj sem se dobro pripravila. Nakupila sem si vse potrebno, dom imam urejen, za sproti bom pa imela dovolj. Vedno sem morala živeti z majhnim denarjem. Ker rada potujem, bom najbrž morala še kaj dodatno zaslužiti, ker pa rada delam, to ne bo težko.«

Hvala za pogovor in srečno, tov. Cita!

milena ladič — dobitnica internega priznanja

Med letošnjimi dobitnicami internega priznanja v Delti je tudi Milena Ladič. V tem kolektivu je zaposlena 16 let. Tokrat je prvič tudi v delegaciji za skupni delavski svet, pred tem je bila aktivna v sindikatu in raznih komisijah. Za katero od teh nalog meni, da je najodgovornejša?

»Gotovo zadnja: biti v delavskem svetu delovne organizacije. To je velika odgovornost. Sodelavke me pred sejami marsikaj sprašujejo, dajejo pobude, usmeritve. Na sestankih delegacije vse to uskladimo in gremo nato — mislim, da vedno dobro pripravljeno — na sejo skupnega delavskega sveta. Po seji gredo seveda informacije v obratni smeri.

Milena Ladič — za uspešno delo je prejela interno priznanje.

Sicer pa je vsaka zadolžitev pomembna in ne lahka, če jo sprejmeš z odgovornostjo in vestnostjo,« pripoveduje Milena Ladič, dobra šivilja in vestna delegatka.

ivan murko

Tov. Murka ni potrebno posebej predstavljati. Dolga leta je vodil proizvodnjo tozda Tip-top, sedaj pa, ko dela zaradi boleznih le po štiri ure, skrbi za sodelovanje z Jobisom. Začel je pri modnih oblačilih v Ljubljani, delal nato na Krki in spet v Ljubljani... Preveč bi bilo opisovati zelo živahno življenjsko pot Ivana Murka. Ob 30-letnici dela v naši proizvodnji zasluži pozornost. Zato je to kratek zapis o človeku, ki je bil eden od stebrov Tip-topa. Za njim je veliko odgovornega in naporenega dela, kar seveda ni ostalo brez posledic. To so živčnost, bolezn, ki se kar vrste. Ob jubileju mu zaželimo zdravja in zadovoljstva.

Za njim je trideset let dela v Tip-topu — Ivan Murko

priznanja v delti

za 10-kratno darovanje krvi:

1. Jožica Kramberger,
2. Marija Kramberger,
3. Tončka Kuplen,
4. Milena Potočnik
5. Julijana Štumpf;

za 15-kratno darovanje krvi:

1. Danica Kumer;

za 20-kratno darovanje krvi:

1. Erna Furek,
2. Jožica Markež,
3. Marija Žalar;

značko in plaketo za 25-kratno darovanje krvi:

1. Helena Jerič;

značko za 30-kratno darovanje krvi:

1. Marica Belšak.

M. MAGDIČ-DELTA

Ob prazniku DO Labod in praznovanju dneva žena so na svečanosti v TOZD Delta v soboto, 7. 3. 1987, podelili naslednja priznanja:

— delovnim jubilarcom za 10, 20 in 30-letno delo,

— najboljšim delavcem TOZD:

v izmeni 100 je to Marija Vaupotič,

v izmeni 200 je to Milena Kelc,

v režiji Slavko Žunkovič;

— najboljši družbenopolitični delavki Ljubici Zadravec,

— najboljši mladinki Marjani Mulej;

— značke RK so dobili naslednji darovalci krvi:

za 5-kratno darovanje krvi:

1. Marija Golob
2. Anton Horvat
3. Marija Kozic
4. Nežka Leljak,
5. Sonja Pilinger
6. Ema Toplak;

Tončka Čuk, predsednica delavskega sveta tozda Zala, je tudi letošnja dobitnica internega priznanja.

Deset let dela v Labodu — v DSSS je Jože Bračič, ekonomski tehnik, sicer pa zaposlen kot planer, obogatil tudi s kulturnim delovanjem. Predvsem pa poznamo njegove satirične zbadljivke, povezane v kratke in vsebinske rime.

30 let v labodu — tinca žlogar

Začela je kot šivilja v takratni Industriji perila. Potem je v Labodu delala v likalnici, bila nato brigadirka, danes pa je glavna kontrolorka za program srajc in bluz. Ob delu se je izobraževala, saj je bilo več oblik za pridobivanje znanja. V teh tridesetih letih je bila aktivna tudi v samoupravnem in družbenopolitičnem delu. Bila je predsednica mladine, predsednica sindikata, predsednica delavskega sveta, če naštejemo le najpomembnejše funkcije. Sedaj ji narava dela v Commercju ne dovoli kakšnega bistvenega vključevanja, saj

Trideset let dela je za njo v Labodu — začela je v Ločni, sedaj pa ima nič kaj hvaležno delo — glavne kontrolorke za program srajc in bluz.

sem le člen v verigi

Priznanja sem seveda zelo vesela. Ob takih trenutkih pa se človek vpraša, ali ga je zaslužil ali ne, ali je dal vse od sebe? Sem le člen dolge verige Labodovih delavcev, kapljica v morju, kot bi rekli. Želim si, da bi bili ti člani zdravi, nobeden ne bi smel popustiti, še bolj bi jih morali zvariti v slogi, moči in napredku.

Bili so težki časi in tudi sedaj so, ne smemo pa jih jemati tragično in malodušno. To človeka spravlja v slabo voljo, ta pa nas slabi.

Želim si akcij, dobre volje in dobrih medsebojnih odnosov, saj so v tem pogoj za dobro delo in prijetno počutje.

22 let bo kmalu, odkar sem prvič prestopila Labodov prag. Rekla bi, da je to dolga doba, vendar se mi zdi hkrati tudi tako kratka!

Leta tako hitro teko, mi pa počasi, a vztrajno sivimo in tudi besede o pokoju so pogostejše. To je pač življenje, ki ne pozna kompromisov.

Želela bi, da bi mladi plodno orali to Labodovo ledino, da bi podedovano negovali, ohranili vse lepo in spremenili slabo.

Milena Žagar

kot kontrolorka veliko potuje, pa ne le po naših tozdi, ampak jo pot pogosto pelje tudi k našim kooperantom širom po Jugoslaviji. Ker nima več družinskih obveznosti, kakršne imajo, recimo, matere z manjšimi otroci, je to delo ne obremenjuje toliko. Vsekakor pa kontrolna služba zahteva celega človeka, natančnost in doslednost. Od vseh del, ki jih je Tinca opravljala v teh tridesetih letih, je zadnje zanj najtežje, vendar ga opravlja z veseljem in predanostjo.

Marjan Rešetič, ki je sicer zaposlen v tozdu Commerce, zna okusno in izbrano pripraviti mizo in postreči naše goste. Ker smo tik pred zaključevanjem nove kolekcije, bo imel kmalu veliko dela tudi na tem področju.

bucike

Za nami je naš praznik in proslave po vseh Labodovih tozdih. Namenjene so bile seveda nam vsem, še posebno pa jubilentom. Okrogla obletnica dela v določenem delovnem okolju skriva v sebi — ali vsaj naj bi — tudi določeno pripadnost temu kolektivu, določen osebni in skupni Labodov ponos.

Radi poudarjamo svojo pripadnost naši delovni organizaciji. Toda te ne moremo dokazovati samo z besedami in trkanjem po prsih. In tudi poudarjenje svojega delovnega staža »pri tej hiši«, ko gre za kakršnokoli potrjevanje in dokazovanje, ne bi smel poudarjati človek, ki na drugi strani spregleda tisto simbolično strnjeno obliko izraza vsega tega — proslavo ob prazniku.

Sedaj bi lahko načeli vprašanje oblike proslave. Ali naj bo ta na kulturnem umetniškem nivoju, ali naj bo to veselica ali delovno obeležje, kot je bilo to mišljeno z modno revijo naših izdelkov v novomeškem delu Laboda, ki je tudi povod za današnje bucike.

Toda ne gre izgubljati besed v tej smeri, saj želijo tokrat bucike spregovoriti o odnosu do našega praznika.

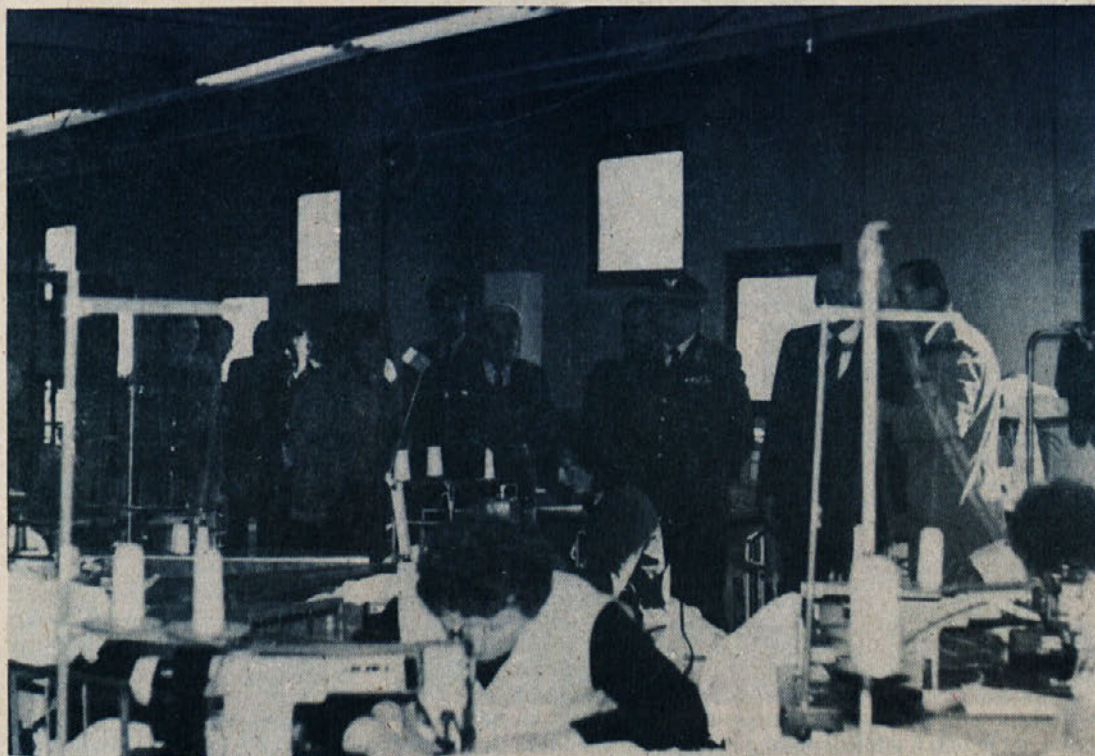
V dvorani, ki je bila včasih pretesna za vse, smo letos lahko videli prazne sedeže. Huje pa je, da so bila tudi mesta, rezervirana za jubilate in dobitnike internih priznanj, precej prazna. Kakršnikoli vzroki so vodili naše letošnje jubilate, da jih od 38 kar 12 ni prišlo na podelitev, je — razen bolžni — le težko najti opravičilo. Še bolj boleče so te odsotnosti, ker vemo, da jih je le večina bila ta dan na delu, da so prišle tudi tri jubilatke iz ljubljanske enote Commerce, da pa vendarle mnogi izmed teh niso prišli na podelitev plaket. Udeležba na proslavi je bila bistveno manjša kot na podelitvi denarnih jubilejnih nagrad(!). Vse to odpira moralno vprašanje, vprašanje odnosa do obeležitve osebnega in našega skupnega jubileja.

In kaj vse lahko pomeni odsotnost? Je to izraz osebne nezadovoljstva, ali je to samo nelagodni občutek, »da moraš« na oder? Je to le površnost in nezavednost ali kar ignoranca naših skupnih prizadevanj in nespoštovanje simbola praznika delovne organizacije? Karkokoli že je, o tem se bodo morali pogovoriti v vseh delovnih okoljih morda na družbenopolitičnih organizacijah. Kajti proslava je bila pripravljena, v njo je bilo vloženega veliko truda in tudi nekaj denarja. Pripravljeno je bilo slavnostno kosilo za jubilate in nagrajence... Treba pa je tudi vedeti, da so vsi, ki jih ni bilo na proslavo kršili pravila ravnanja, saj je bila le-ta v delovnem času.

Ob vseh analizah in razglabljanjih pa še vedno ostaja grenak okus. Če gre za osebne pomisleke, česar tudi ne moremo izključiti, pa tudi posplošiti ne, bi morali prizadeti najti drugačen način za izraz tega. Kajti z odsotnostjo na proslavi in svečani podelitvi plaket so ti jubilatke prikrajšali predvsem sebe same. Škoda, kajti jubilej je le na vsakih deset let in ta redek dogodek je bil v njihovih primerih razvednoten. Bil je okraden za simboličen in svečan trenutek. Sami sebe so prikrajšali za moralno priznanje, ki je nepozabno in ki naj bi tudi krepilo niti, s katerimi smo povezani.

obisk v libni

Sredi februarja je bil na obisku v občini Krško admiral flote Branko Mamula s sodelavci. Del delegacije je ob tej priložnosti obiskal tudi naš tozd Libno. General Potočar, Zokalj, Butara, generalmajor Jurjevčič, podpolkovnik Ivković, predsednik OK SZDL Branko Pirc ter predsednik občinskega odbora ZB NOV so si ogledali proizvodnjo ter se z odgovornimi v tozdu pogovorili o našem delu. Navdušeni so bili nad redom, čistočo, organizacijo dela in nad lepimi pogoji dela v Libni. General Stane Potočar se je v pogovoru pozanimal, ali znajo naše delavke ceniti te lepe prostore in ugodne pogoje dela. Namestnica predsednice delavskega sveta mu je pojasnila, da se povsem zavedajo, kaj je v tem času pridobila Libna, saj jih je večina začela v zelo slabih razmerah. Na popoldanskem sestanku je direktor Libne admiral Mamula in ostale seznanil s pogoji dela v tekstilni industriji in še posebej konfekcijo. Zastavil je tudi nekaj konkretnih vprašanj, vezanih na pogoje gospodarjenja ter stimulacije za izvoznike.

Nedavno so bili na obisku v Libni visoki predstavniki naše armade.

otroci so predragi (1)

ANDREJA ČRNAK-MEGLIČ, predsednica skupščine Skupnosti otroškega varstva Slovenije, na skupni seji sekcij za družbenoekonomske odnose in družbeni razvoj ter družbeni položaj žensk in družine Marksističnega centra pri CK ZKS:

»Funkcijo prejšnjega otroškega dodatka smo z družbeno denarno pomočjo otrokom zožili na to, da z njo izboljšujemo položaj samo tistim družinam, ki ne dosegajo družbeno dogovorjene ravni socialne varnosti. V skupnosti otroškega varstva smo imeli v mislih tudi demografsko projekcijo, saj smo razmišljali o ugodnostih, ki naj bi jih bile deležne družine z več otroki. V analizi razvojnih možnosti za to srednjeročno obdobje je bilo to predvideno s tako imenovanim kompenzacijskim dodatkom. Ta kompenzacijski dodatek, takšen je bil njegov delovni naziv, je bil mišljen z željo, da bi družine, ki imajo tri ali več otrok, dobile v neki obliki neko materialno nadomestilo. Toda, žal, ta dodatek ni dobil podpore.«

(M. Ž.)

otroci so predragi (2)

KATJA BOH, na skupni seji sekcij za družbenoekonomske odnose in družbeni razvoj ter za družbeni položaj žensk in družine Marksističnega centra CK ZKS:

»Čeprav ne verjamem, da lahko z ukrepi populacijske politike dosežemo dramatične premike in obrnemo demografske trende, bi vendarle rada na kratko odgovorila na vprašanje: ali je politika družbene pomoči družini pri nas dovolj učinkovita? Ob tem naj povem le nekaj podatkov iz raziskave o kvaliteti življenja. Ti kažejo, da se večina mladih družin stanovanjsko osamosvoji šele po tridesetem letu starosti, to pa je približno takrat, ko ženske normalno že zaključijo svojo dobo rojevanja. Polovica mlade generacije živi v podstandardnih stanovanjih, predvsem pa so stanovanja premajhna. Vemo, da po naših merilih pripada dvojici enosobno stanovanje in da stanovanjske mobilnosti skorajda ni ali je izredno težka. Potemtakem je čudno, da se v takšnih razmerah dvojice sploh odločijo za otroka.

Varstvo najmlajših otrok, starih do treh let, je ostalo nerešeno. Vzgojno-varstvene oblike, ki jih imamo, očitno ne zadovoljujejo, zato si starši pomagajo na vse mogoče načine. Tudi vzgojno-varstvene oblike za otroke od treh do šestih, sedmih let niso dale zadovoljivih rezultatov, manjkajo alternativne oblike varstva in vzgoje.

Povejmo še, da vrečka mleka v prahu za dojenčka stane približno tisoč dinarjev, potrebnih pa je pet vrečk na teden. Vsi vemo, koliko stane hrana, ki jo mora imeti vsak otrok. Otroška obleka in obutev nista subvencionirani. Čevlji za triletnega otroka stanejo skoraj 10.000 dinarjev, da o igračah in otroških knjigah sploh ne govorimo. Zato ponavljam — čeprav ne verjamem v rezultate populacijskih politik, sem trdno prepričana, da takšno stanje, kot sem ga opisala, res ne more biti motivacija za večje število rojstev, kvečjemu odvrne od tega še tiste roditelje, ki bi v drugačnih razmerah morda še imeli enega otroka.« (M. Ž.)

iz DELA

narediti sebe boljšega

Na dnevnem redu srečanja naših poslovnih sekretark je bilo tudi malce nenavadno predavanje o transcendentalni meditaciji. V kadrovske službi so se za to temo odločili, ker narekuje zahtevno delo z ljudmi, kakršnega imajo naše poslovne sekretarke, predvsem veliko sproščenosti, pozornosti, prijaznosti, zaupanja. Še bi lahko naštevali lastnosti, ki bi jih morali imeti vsi, pa jih na žalost velikokrat ne premoremo. Omenjena oblika sprostitve, ki jo je predavatelj na kratko imenoval kar TM, ponuja hitro in učinkovito pot k vsemu naštetemu. Predavanje je osvetlilo pozitivne učinke meditiranja, na osnovi statističnih podatkov pa je predavatelj argumentiral doseg boljšega zdravstvenega počutja po meditiranju, izboljšanja medsebojnih odnosov, osebne sreče in s tem družbene uspešnosti, večjo inovativnost, skratka številne boljše rezultate.

V svetu je veliko gibanj, ki obljublajo številne pozitivne učinke in osebno srečo. Nekatera so se, na žalost izkazala kot uspešne oblike za manipulacijo z ljudmi, druge resnično pokažejo človeku, ki je vse bolj odtujen od narave, pot k sebi in vase. Znati se sprostiti, znati počivati, se umiriti, se nadzorovati in usmerjati, to je prav gotovo dobrodošlo. Med tehnikami za vse to je tudi TM, ki je naše poslovne sekretarke delno presenetila, delno navdušila, delno pa tudi navdala z nezaupanjem.

Dejstvo je, da sami s seboj nismo zadovoljni, spoznali smo, da so naši odnosi slabi, da trošimo energijo čisto v napadni smeri... To spoznanje narekuje tudi popravek samega sebe in svojega okolja. Ali je to pot TM ali kaj drugega? Vsekakor ni odveč razmišljati in iskati — potrjene in preverjene — poti, kako pomagati sebi in sočloveku iz lastnih in družbenih stisk.

Med letošnjimi jubilanti je bil tudi direktor tozda Commerce, tako, da je bil tokrat na odru kar v dvojni vlogi... Povedati pa tudi moramo, da je tudi k letošnji proslavi pridjala svoj nadvse simpatičen delež osnovna šola Janez Trdina iz Stopič, za kar se jim prisrčno zahvaljujemo.

solidar- nostno stanovanje

Ena od dragocenejših oblik reševanja stanovanjskih vprašanj je tudi solidarnostno stanovanje. Kriteriji se sicer stalno spreminjajo, dograjujejo in ostrijo, vendar je tozdr Tip-top pred nedavnim rešil dva svoja problema s pomočjo solidarnostnih stanovanj.

Anketa o stanovanjskih razmerah delavcev Tip-topa, ki je bila kot podlaga za načrto-

vanje do leta 1990, je pokazala, da je še nekaj odprtih vprašanj. Posebno boleče je, da nekaj starejših delavcev še vedno nima rešenega stanovanjskega vprašanja. Ker je ta dobrina tudi ena najdražjih, se marsikdo sploh boji začeti postopek za reševanje stanovanjskega vprašanja, češ »saj nimam niti najmanjšega denarja za soudeležbo, stanarina je predraga, ne morem si privoščiti urejenega stanovanjskega vprašanja, ker bi bilo to zame prehudo denarno breme«.

Tip-top je dobil, kot rečeno, dve stanovanji. Ena od delavk je bila v času začetka postopka še aktivna, sedaj pa je že upokojenka, druga pa je mati samohranilka. Zaradi zelo strogih kriterijev ni šlo lahko, vendar je po pritožbi — v enem od primerov — le uspelo zagotoviti stanovanje naši delavki — upokojenki in delavki, ki je zaradi izredno slabih stanovanjskih in tudi zdravstvenih razmer pred tem veliko manjkala na delu in se seveda tako ali drugače ubadala z velikimi težavami. V Tip-topu upajo, da bo sedaj vse to odpadlo, za svojo upokojenko pa so tudi veseli, da je le na svoja upokojenska leta uspela rešiti to, česar ni mogla že v aktivni dobi.

Seveda slednji primer še posebej zaskrbljuje. Da odide človek v pokoj z neurejenim stanovanjskim vprašanjem, je hudo boleče in nalaga našim kolektivom bolj načrtovano in pogumnejšo stanovanjsko politiko. Saj je stanovanje najosnovnejše, kar bi morali nuditi svojim delavcem.

oblačila skozi čas

moški — konec 9. st.

ženska — zač. 14. st.

sredina 15. st.

sreda 18. st.

promenadna obleka

sredina 19. stoletja

sreda 16. st.

sreda 17. st.

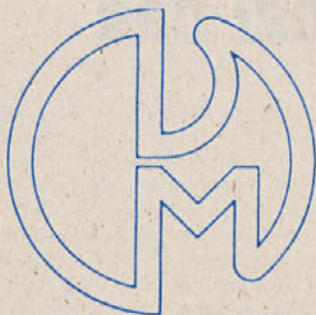
začetek 19. st.

konec 19. st.

tiskovne informacije št. 1

Malo za smeh

»Potrebni ste oddiha, dragi referent! Odšel bom na pot za nekaj tednov.«

Dolenjski muzej v Novem mestu je izdal in založil monografijo o slikarju in grafiku Vladimiru Lamutu (1915-1962) z naslovom »Pot k vrtincem molčanja«. Avtor besedila je dr. Milček Komelj, v angleščino je besedilo prevedel Dušan Gabrovšek, oprema je delo Design biroja Ljubljana (ak. slikarka Marija Prelog), barvna fotografija pa Branka Babiča. Knjiga (32 x 29 cm) obsega 288 strani, vezava je v platno s ščitnim ovitkom, vsebuje preko 100 črno belih in 70 barvnih reprodukcij.

Z monografijo Vladimirja Lamuta se Novo mesto oddoljuje pomembnemu umetniku, ki je s svojim delom v umetnostno prelomnem času po 2. svetovni vojni pomembno obogatil slovensko umetnost.

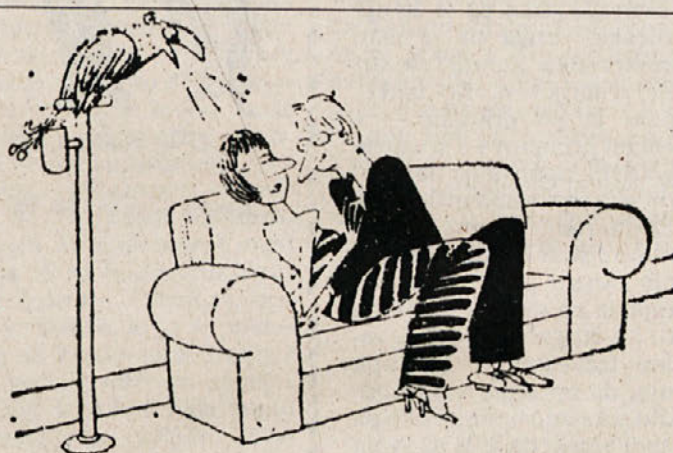
Vladimir Lamut je bil čustveno razgiban realist in krajinar. Svoje motive je črpal zlasti iz krajine ob Krki in pod Goričami, pa tudi v Parizu in Bruxellesu. Bil je nemiren in iščoč umetnik, ki je v motiviki vse bolj iskal predvsem možnost in izraz lastne čustvene intenzitete in dosegel svoj osebni umetniški izraz v dinamični sintezi med izpovednim in objektivnim, med izraznostjo in dekorativnostjo. Lamut se nam kaže kot grafik in risar, še zlasti kot mojster melanholično občutenih litografij.

Besedilo na strokoven, a živ način razlaga njegovo umetnost v vseh ustvarjalnih dilemah in pojasnjuje tudi umetnikovo vlogo po 2. svetovni vojni ter vpliv, s katerim je razširil poglede na umetnost.

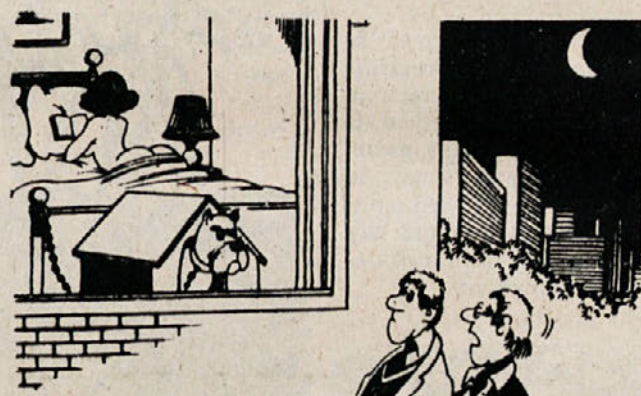
Slikovni del knjige prinaša domala neokrnjeno zbirko glavnih Lamutovih grafik — med njimi so prvič objavljene pomembne barvne monotipije in risbe iz zadnjih let slikarjevega življenja ter tipičen kronološki prerez njegovega slikarstva. S tem se pogled na Vladimira Lamuta prvič doslej na enem mestu obširneje zaokrožuje. Zato upamo, da bo odslej njegova duhovna podoba še bolj vpeta v predstavitev povojne likovne ustvarjalnosti na Slovenskem.

Monografijo lahko zainteresirani ljubitelji umetnosti naročijo pri Dolenjskem Muzeju, Muzejska 7, 68000 Novo mesto, po ceni 23.000 din za izvod. Zasebni kupci jo lahko plačajo v petih zaporednih mesečnih obrokih.

Odgovorni urednik
Janko Saje

»Vzemi tabletko, vzemi tabletko!«

— Zdaj pa verjamem, da je njen mož strašansko ljubosumen...

delegatske pobude

Na seji delavskega sveta delovne organizacije je delegacija tozda Delta sprožila vprašanje o možnosti nakupa naših izdelkov na odplačevanje. Prevladalo je mnenje, da na začetku leta, ko tozdi v skladih skupne porabe imajo določena sredstva, lahko kreditirajo nakup za svoje delavce, vendar naj bi trajala prodaja na odplačevanje treh mesecev le določen čas (predlog: v tednu dni) in v tem primeru brez upoštevanja popusta 30 odstotkov (na kartico). V posameznih tozdi se bodo za točen datum in podatek prodaje še dogovorili.

Med vprašanji je tudi možnost nakupa ostankov blaga. Za ostanek štejemo kose, ki ne zadoščajo za določen izdelek. Glede na to pobudo bo treba še marsikaj doreči, predvsem pa dosledneje zbirati in vračati ostankov v toz Commerce.

- Kako bi opisala moškega, ki je v življenju uspel?
- Enostavno. Uspel je tisti moški, ki zasluži toliko, kolikor lahko njegova žena zapravi.
- Kaj pa misliš, katera ženska je uspela v življenju?
- Tista, ki je dobila takega moža...

ŠOPEK MODROSTI

Znanje nastaja iz zrn vsakdanjih izkušenj.

Če je tvoja sedanost brez napak, bodo preiskali tvojo preteklost.

Slaba družba kviri dobre navade.

Užitek ustvarja intenzivnost, ne pa različenost.